

DR. BERKES LILLA

TUDOMÁNYOS SEGÉDMUNKATÁRS

PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KAR

KÖZIGAZGATÁSI JOGI TANSZÉK

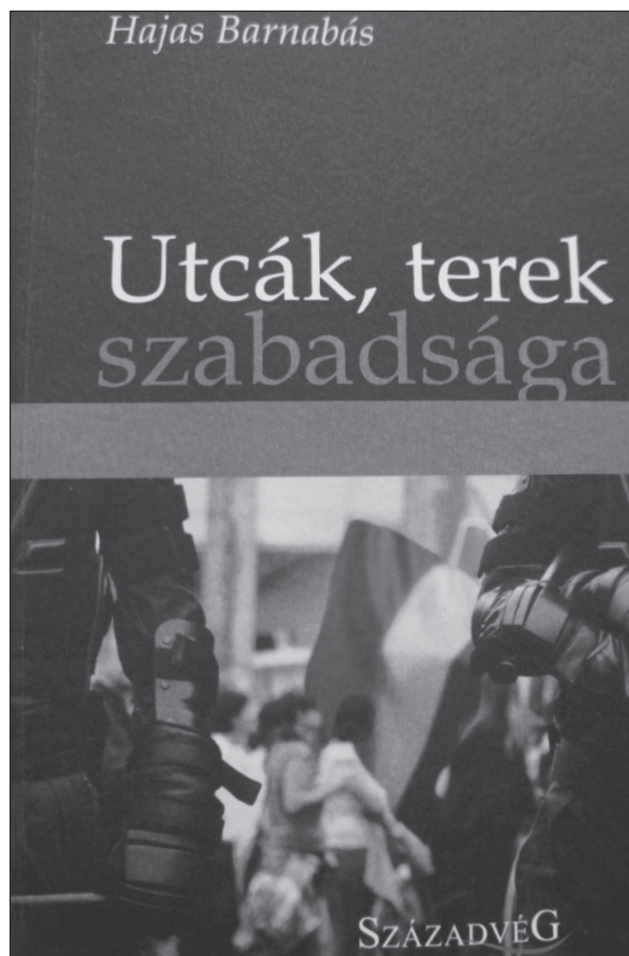
Recenzió Hajas Barnabás „Utcák, terek szabadsága: *Kézikönyv szervezőknek, tüntetőknek, rendőröknek és bámépszkodóknak*”¹ című könyvéről

Elgondolkodtató tény, hogy több mint 20 évvel a rendszerváltás után még mindig szület(het)nek olyan doktori disszertációk, melyek átfogóan foglalkoznak egy-egy első generációs alapvető joggal. Még elgondolkodtatóbb mindez, ha hozzátesszük, hogy gyülekezési jogi témakörben átfogó monográfia az elmúlt száz évben nem született Magyarországon. Jelentős hiátust tölt be tehát a kezünkben tartott kötet, mely egy doktori disszertáció „kézikönyvesített” változata.

Sok, máshol lerágott csontnak számító kérdéskört nem írt még meg a magyar jogtudomány, a gyülekezési jog azonban e könyvet követően jó ideig nem fog ezek közé tartozni. Noha a könyv címzetti köre (vagy annak egy része) jobban örült volna 2006-2008-ban, ha nem saját tudásából merítve kell kitalálnia, hol vannak a gyülekezési jog – és különösen az 1989-ben megalkotott gyülekezési jogi törvény – határai, de azért a közelmúlt is tartogatott kihívásokat e téren és talán nem elhamarkodott dolog azt hinni, hogy ha lesz új gyülekezési jogi törvényünk, a jogalkotó támaszkodni fog a könyvben foglaltakra. Már csak azért is, mert a szerző nem feledkezett meg arról, hogy a témakör dogmatikai oldalát tekintve elvégezze azokat a fogalmi tisztázásokat, amelyekkel a jogalkalmazó, illetve a demonstráló, vagy demonstrálni szándékozó emberek találkozhattak az elmúlt majdnem tíz évben. Már ha addig meg tudja szerezni a kötetet, jelenleg ugyanis hiánycikk, az első kiadás példányai elfogytak.

A könyv, ahogyan a disszertáció is, szerencsés ötvözet elméletnek és gyakorlatnak. Nem pusztán leíró jellegű munka, a szerző rendszeresen tesz fel elgondolkodtató, gyakorlati kérdéseket, ahogyan azt egy kézikönyvtől el is várhatjuk. Itt csak néhányat emelnék ki: ha gyermekek vesznek részt tüntetésen, hogyan teljesítheti az állam a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való jogából fakadó kötelezettségeit, kizár-

ható-e valaki a gyülekezési jog gyakorlásából, védi-e e jog a rendezvényre eljutni szándékozókat is, hogyan kezelhetők a versengő rendezvények okozta problémák, a gyülekezési jog

¹ Századvég Kiadó, 2014 ISBN: 978-615-5164-12-5

mely alapjogokkal kerülhet kollízióba és e kollízió hogyan oldható fel, tüntető-e a virtuális, vagy a bértüntető stb.

A szerző támaszkodik az Alkotmánybíróság gyakorlatára, illetve saját, terepen szerzett tapasztalataira, melyet még az ombudsmani hivatal munkatársaként szerzett, Magyarországon, illetve az ún. GODIAC-projekt keretében külföldön is. E hivatkozások alapvetően a múltbéli problémák bemutatására szolgálnak, a jövőben felmerülő kérdések kapcsán német, amerikai példákat mutat be dogmatikai és gyakorlati oldalukról is. Az említett tapasztalatokat tekintve egyébként nagy szerencse, hogy a szerző elkerülte azt a gyakran előforduló hibát, hogy műve kazuisztikus esegyűjteménnyé vál-

jon, a kötet átlátható szerkezetben, egy pontosan körülhatárolható ív mentén épül fel.

Nagy pozitívuma a kötetnek mindezek mellett a jogtudomány határain túlmutató, általános társadalomtudományi ismereteket felhasználó jellege is, amelyet kiemel az előszót jegyző Szabó Máté, volt ombudsman is. Összességében elmondható, hogy a kézikönyv mind dogmatikai, mind gyakorlati oldalát tekintve jól használható mind a jogtudomány, mind pedig a joggyakorlat számára, és jó kiindulási alapot teremt a gyülekezési jog későbbi kutatói számára ahhoz, hogy egy-egy részkérdést kibontva fejlessék tovább e jogterületet.